

Centrální portál českých knihoven

Projektový záměr

verze 5

Zpracovali:

Bohdana Stoklasová

Petr Žabička, Petra Žabičková, Lenka Maixnerová, Jan Pokorný, Martin Lhoták

s využitím podkladů Pavla Černého a Direct People

22.12.2015

OBSAH

1 Proč a pro koho vzniká Centrální portál českých knihoven. 3

- [1.1 CPK je zde především pro uživatele. 3](#)
- [1.2 CPK je zde i pro knihovny. 4](#)
- [1.3 CPK je zajímavý i pro zřizovatele knihoven. 5](#)

2 Jak CPK funguje. 6

- [2.1 CPK jako komplexní systém.. 6](#)
- [2.2 Správce zdrojů. 6](#)
- [2.3 Metadatový index a vyhledávací nástroj 7](#)
- [2.4 Discovery systém.. 7](#)

3 Zakládající knihovny, organizační a finanční zajištění 8

- [3.1 Zakládající knihovny. 8](#)
- [3.2 Partnerské knihovny. 8](#)
- [3.3 Řídící výbor. 9](#)
- [3.4 Kontrolní výbor. 9](#)
- [3.5 Expertní tým.. 9](#)
- [3.6 Pracovní skupiny. 9](#)
- [3.7 Financování CPK. 10](#)

4 Harmonogram pro rok 2016 a aktivity směřující k jeho naplnění 11

- [4.1. Cíle stanovené pro rok 2016. 11](#)
- [4.2. Konkrétní aktivity směřující k naplnění cílů pro rok 2016. 11](#)

5 Přílohy. 13

- [5.1 Architektura a způsob řešení \(P. & P. Žabičkovi\). 13](#)
- [5.2 Technické požadavky pro zapojení do CPK \(P. Žabička\). 13](#)
- [5.3 Zdroje pro zapojení do CPK \(L. Maixnerová\). 13](#)
- [5.4 Návrh fungování MVS a DDS pro CPK \(J. Pokorný\). 13](#)
- [5.5 Smlouva o spolupráci \(M. Lhoták\). 13](#)

1 Proč a pro koho vzniká Centrální portál českých knihoven

1.1 CPK je zde především pro uživatele

Centrální portál (CPK) umožňuje přístup k službám, fondům a informacím o akcích českých knihoven na jednom místě - komukoli, odkudkoli a kdykoli.

CPK řeší zdánlivě jednoduchý problém: uživatel potřebuje sehnat konkrétní titul nebo informace k určitému tématu, pokud možno snadno a rychle. Problém vypadá jednoduše, ale cesta k jeho vyřešení je v současné době velmi složitá. CPK reaguje na kontrast mezi jednoduchostí problému a komplikovaností a pracností jeho vyřešení v současnosti: co všechno musí uživatel udělat a kolik času a energie musí vynaložit.

Uživatelé dnes

- nevědí, co všechno jim mohou knihovny nabídnout, protože neexistuje jedno společné místo, kde by se to mohli dozvědět a ke hledání informací používají obecné webové vyhledávače typu Google, pro něž je indexace knihovnických zdrojů obtížná
- prohledávají katalogy a informační zdroje knihoven v různých rozhraních
- obtížně hledají informační zdroje vzhledem k jejich roztržitosti
- dojíždějí kvůli dokumentům a různé administrativě do mnohdy vzdálených knihoven
- registrují se ve všech knihovnách, jejichž služby využívají
- platí za služby knihoven různým způsobem a většinou osobně

CPK je unikátní knihovní služba, která si klade za cíl zpřístupnit čtenářům z celé ČR všechno z českých knihoven na jednom místě, ke snadnému a rychlému vypůjčení, stažení či jinému způsobu užití (v případě elektronických informačních zdrojů).

Uživateli bude výhledově stačit jeden průkaz k tomu, aby měl přístup k ohromnému množství zdrojů několika tisíců českých knihoven a k jejich službám, které zajišťují tisíce knihovnic a knihovníků.

CPK zásadním způsobem zjednoduší přístup k informacím a dokumentům různého typu ze všech zapojených knihoven.

CPK navazuje na patnáctiletou zkušenost získanou během provozu portálu Jednotná informační brána a navazujících oborových bran, které umožňují uživatelům z jednoho místa jedním vyhledávacím rozhraním využívat různé české a zahraniční informační zdroje. Zatímco funkcionality je podobná, z pohledu uživatele poskytuje CPK mnohem vyšší komfort.

Co uživatelé chtějí

Oslovili jsme vzorek potenciálních uživatelů formou průzkumů a prototypování. Snažili jsme se zjistit, co si přejí a podívat se na službu jejich očima.

Uživatelé chtějí:

- najít co nejvíce informací o dokumentech i akcích knihoven na jednom místě
- pracovat v jednom jednoduchém rozhraní bez přemýšlení, co a jak je kam třeba napsat
- přístup pod jedním jménem a heslem
- možnost registrovat se a platit online
- uživatelsky přívětivé rozhraní na počítači, tabletu i chytrém telefonu
- možnost přizpůsobení potřebám a preferencím každého uživatele
- jasnou navigaci na instituci, kde lze dokument získat
- dostat se k plným textům
- doručení fyzických dokumentů ideálně až do domu nebo alespoň do knihovny blízko bydliště
- prohlížet oblíbené knihovny, témata, autory
- předřadit oblíbené knihovny, kde mohou snadno získat většinu dokumentů
- snadno objevit něco nového (doporučení podobných dokumentů, autorů, témat)
- navodit pocit fyzické návštěvy knihovny (doporučení nově vydaných a nejčtějších titulů, snadné „brouzdání“ podle autorů či témat jako mezi regály v knihovně)
- doporučení od autorit (knihovník, odborník, celebrita)

Co CPK uživatelům nabídne

CPK uživatelům nabídne možnost

- najít katalogy a informační zdroje různých knihoven na jednom místě
- zjistit informace o českých knihovnách a jejich službách i akcích přehledně z jednoho místa
- pracovat se všemi zdroji zúčastněných knihoven v jednom uživatelsky přívětivém rozhraní s možností personalizace
- vyhledat dokumenty a externí zdroje (včetně placených) ve všech zapojených knihovnách
- objednat titul nebo stáhnout e-dokument (vzdálený přístup k elektronickým zdrojům nejen textovým, ale i audiovizuálním)
- zprostředkování přístupu k plným textům
- uhradit placené služby snadno a odkudkoli online
- zprostředkování registrace nového uživatele online (do budoucna s možností využívat jeden průkaz)
- doručení dokumentu do zvolené knihovny
- online komunikaci s referenčním knihovníkem
- doporučení podobných dokumentů, autorů a témat
- „brouzdání“ podle autorů nebo širších tematických skupin

Pro které skupiny uživatelů bude CPK nejzajímavější

CPK bude přínosem pro všechny potenciální uživatele. Mezi hlavní uživatele portálu budou patřit zejména studenti středních a vysokých škol (pro studijní potřeby), vědci či odborníci (hledající zdroje ke specifickému tématu), učitelé, častí čtenáři a stávající uživatelé knihoven, zejména uživatelé registrovaní ve více knihovnách. Zároveň portál je připraven tak, aby jej mohl využívat úplně každý: ať už lidé, kteří služby knihoven nevyužívají, znevýhodnění, nebo cizojazyčné menšiny. Mezi ty, kteří si používání portálu rychle osvojí, budou patřit studenti středních a vysokých škol, velmi aktivní uživatelé knihoven, vášniví čtenáři či odborníci (hledající zdroje ke specifickému tématu). Studenti, vědečtí pracovníci, výzkumníci budou moci na jednom místě pracovat s dokumenty dostupnými v knihovně své domovské univerzity i ve veřejných knihovnách v knihovní síti ČR. Uživatelé veřejných knihoven budou moci na jednom místě

pracovat s dokumenty své knihovny i s odbornými zdroji univerzitních a vědeckých knihoven, poslouchat z domova hudbu díky předplaceným hudebním databázím velkých knihoven (na základě online registrace v těchto knihovnách) atd. Množství dostupných materiálů a informací se díky tomu dostane pro všechny na řádově vyšší úroveň.

1.2 CPK je zde i pro knihovny

Knihovny a knihovníci nyní nedisponují možnostmi, jak zpřístupnit svým uživatelům všechny dokumenty a zdroje, které české knihovny nabízejí. Prostřednictvím CPK budou moci svým uživatelům snadno nabídnout a zpřístupnit větší množství zdrojů, než jsou schopni nyní. Uživatelům knihovny CPK umožní snadno získat dokumenty ze všech knihoven, které se do něj zapojí. Díky jeho snadnému ovládání s ním budou schopni (na rozdíl od existujících nástrojů integrujících zdroje českých knihoven typu Jednotná informační brána a Souborný katalog ČR) pracovat samostatně bez asistence knihovníka. Zapojené knihovny mohou získat vyladěný online katalog (discovery systém) s funkcemi, které běžné katalogy neposkytují.

Dojde ke zviditelnění knihovny i mimo místo jejího působení, potenciálně tak může knihovna získat nové uživatele a tím zvýšit návštěvnost a využívanost (obrat fondu) knihovny, využití placených elektronických zdrojů a použít své zdroje k většímu veřejnému prospěchu.

Dostupné tištěné i elektronické publikace v síti knihoven ČR budou díky CPK mnohem efektivněji využívány.

Co CPK knihovnám nabídne

Zapojit se do CPK pro knihovnu znamená

- možnost snadno získat všechno ze zapojených knihoven – rychle, snadno a na jednom místě
- místo pro zviditelnění knihovny
- získání nových uživatelů
- lepší přístup k širším službám pro stávající uživatele (marketingový nástroj)
- větší využití zdrojů a fondů knihovny - efektivnější využití veřejných prostředků
- úsporu nákladů na zastřešení vlastních zdrojů
- přímou účast na nejnovějším vývoji
- kvalitní opac za zlomek běžné ceny
 - spolupráci, spojení

Knihovnám, které se zapojí, přináší CPK větší komfort a kvalitu služeb pro stávající čtenáře, a také efektivnější využití zdrojů a fondů knihovny díky širšímu zapojení čtenářů i mimo místo působení knihovny. Zúčastněným knihovnám se nabízí také možnost využívat díky CPK nejnovější knihovnické technologie a služby, jejichž nákup by si individuálně nemohly dovolit. Důležitá je i skutečnost, že CPK staví na principu spolupráce a spojení mezi knihovnami, je výsledkem společného snažení knihovnic a knihovníků z celé ČR poskytovat čtenářům stále kvalitnější služby.

Pro které knihovny bude CPK nejzajímavější

CPK bude přínosem pro všechny české (po dopracování anglického rozhraní i pro zahraniční) knihovny.

Mezi hlavní zákazníky CPK budou z knihovnického hlediska patřit zejména ty knihovny, jež se na založení a vývoji portálu podílejí, dále aktivnější profesionální městské knihovny (s právní subjektivitou), lze uvažovat o firemních knihovnách a výhledově také menších obecních knihovnách.

1.3 CPK je zajímavý i pro zřizovatele knihoven

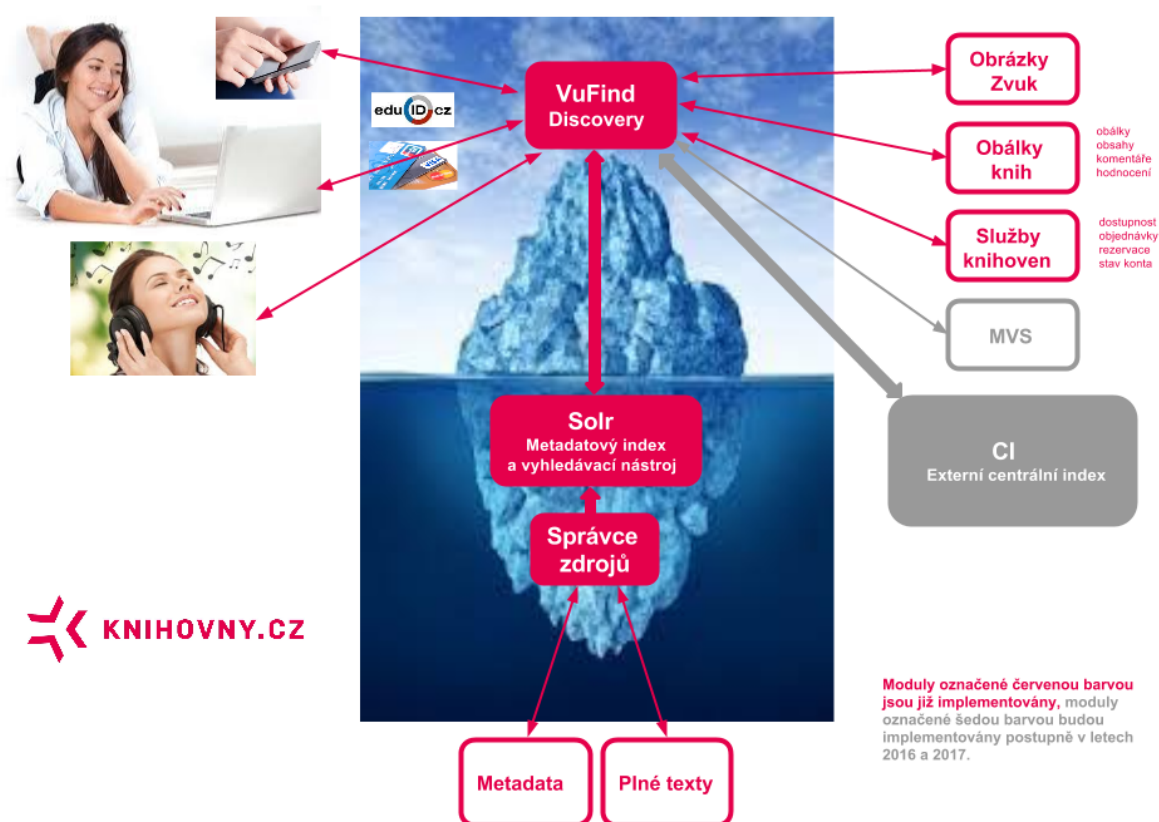
Proč by měli zřizovatelé podpořit účast knihoven spadající do jejich gesce v CPK

- Účast v CPK významně rozšíří a zkvalitní repertoár služeb zřizované knihovny. Cílem CPK je zastřešit fondy a služby českých knihoven i informace o nich a nabídnout k nim přehledný a komfortní přístup z jednoho místa. Tím místem může být i zřizovaná knihovna, pokud se do CPK zapojí. I malá knihovna může působit jako rozhraní do celého systému českých knihoven a nabídnout komplexní služby. Služby knihoven díky CPK přijdou naproti obyvatelům menších obcí a znevýhodněným občanům.
- Účastí v CPK zřizovaná knihovna lépe zviditelní své fondy i služby. Zvýší se její návštěvnost i využití vzdálenými uživateli.
- Účastí v CPK se stane zřizovaná knihovna součástí velké „rodiny“ dalších zúčastněných knihoven, s nimiž může sdílet nejen zdroje, zkušenosti a problémy, ale i pracovní kapacity, čímž může ušetřit finanční prostředky.
- Jako účastník CPK získá zřizovaná knihovna moderní technologie nezbytné ke zkvalitnění služeb i jejich podporu za výrazně nižší cenu, než kdyby si je pořizovala a hradila individuálně.

2 Jak CPK funguje

2.1 CPK jako komplexní systém

Fungování CPK ilustruje názorně následující obrázek:



CPK je komplexní systém složený z vlastních i externích subsystémů, které jsou mezi sebou vzájemně propojeny. Uživatel vidí jen „špičku ledovce“ a celý systém je navržen tak, aby práce s ním pro něho byla velmi jednoduchá. Uživatel pracuje v jednoduchém a přátelském rozhraní discovery systému, který ho navede na všechny další služby.

Čím jednodušší je systém z pohledu uživatele, tím složitější je „pod hladinou“, kam uživatel nedohlédne.

Nyní se pokusíme jednoduše vysvětlit funkci jednotlivých subsystémů. Podrobné informace o fungování CPK uvádí *Příloha 5.1 Architektura a způsob řešení*.

2.2 Správce zdrojů

Správce zdrojů sklízí metadata, plné texty a další zdroje. Zajišťuje aktualizaci a obohacování záznamů a provádí jejich deduplikaci. Vytváří indexy pro vyhledávání.

2.3 Metadatový index a vyhledávací nástroj

Velmi rychlé vyhledávání v rozsáhlých textových databázích zajišťuje robustní nástroj Solr (umožňuje např. řazení podle relevance, pokročilé vyhledávání a využití celé řady filtrů).

2.4 Discovery systém

Discovery systém je určen pro uživatele. Umožňuje jim vyhledávání, zprostředkovává online registraci i platby a na základě hledání v metadatech a/nebo plných textech umožní na základě propojení s dalšími subsystémy (např. automatizované knihovní systémy nebo linkservery zapojených knihoven) přístup

- k základním službám knihoven (dostupnost dokumentu, objednání či rezervace dokumentu, stav konta)
- k doplňujícím informacím o dokumentu (obálky knih, obsahy, komentáře, hodnocení)
- k plným textům elektronických zdrojů i k obrazovým i zvukovým dokumentům (v souladu s podmínkami autorskoprávní ochrany a licenčními podmínkami poskytovatelů)

V první fázi je prioritou zapojení a zpřístupnění domácích zdrojů, později bude následovat zapojení a zpřístupnění obrovského množství zahraničních zdrojů integrovaných v centrálním indexu.

Postupně budou do systému integrovány i meziknihovní služby a systém dodávání dokumentů.

3 Zakládající knihovny, organizační a finanční zajištění

CPK vzniká ve spolupráci zakládajících a partnerských knihoven. V současné době se jedná o 27 knihoven. V roce 2016 a v dalších letech předpokládáme jejich značný nárůst.

3.1 Zakládající knihovny

Jedná se o pestrou skupinu, v níž jsou zapojeni reprezentanti různých kategorií českých knihoven. Tyto knihovny budou využívat a testovat CPK již v pilotní fázi projektu.

1. Knihovna Akademie věd ČR
2. Národní knihovna ČR
3. Moravská zemská knihovna v Brně
4. Městská knihovna v Praze
5. Národní technická knihovna
6. Národní lékařská knihovna
7. Městská knihovna Kutná Hora
8. Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
9. Městská knihovna Tábor
10. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
11. Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
12. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
13. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

14. Vědecká knihovna v Olomouci
15. Krajská vědecká knihovna v Liberci
16. Ústav mezinárodních vztahů – knihovna
17. Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem
18. Středočeská vědecká knihovna v Kladně
19. Krajská knihovna v Pardubicích
20. Krajská knihovna Vysočiny
21. Krajská knihovna Karlovy Vary
22. Městská knihovna Česká Třebová

3.2 Partnerské knihovny

V této skupině jsou zastoupeny převážně univerzitní knihovny. Tyto knihovny aktivně spolupracují na přípravě CPK a jejich praktické zkušenosti s realizací vlastních portálů jsou pro CPK velmi cenné. Přímé zapojení do projektu zvažují až v pozdější fázi s ohledem na posouzení přínosu funkčního CPK a porovnání s jejich stávajícím řešením. Jsou zde zařazeny i další knihovny, které se prozatím do projektu zapojují v roli pozorovatelů s perspektivou aktivního zapojení v budoucnu.

1. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – knihovna
2. Masarykova Univerzita – Knihovnicko-informační centrum
3. Univerzita Palackého v Olomouci – knihovna
4. Masarykova veřejná knihovna Vsetín
5. Knihovna Národního muzea

3.3 Řídící výbor

V čele orgánů projektu CPK stojí sedmičlenný řídicí výbor, jehož členy nominovali a zvolili ředitelé zakládajících knihoven. Řídící výbor rozhoduje o směřování projektu a schvaluje veškeré teoretické i praktické výstupy Expertního týmu a realizačního týmu v MZK.

Řídící výbor pracuje ve složení:

Martin Lhoták (KNAV) - předseda
Jan Kaňka (KKFB) - místopředseda
Bohdana Stoklasová (KNAV) - tajemnice
Hanuš Hemola (NK ČR)
Tomáš Kubíček (MZK)
Eva Měřínská (MĚKTA)
Tomáš Řehák (MKP)

3.4 Kontrolní výbor

Kontrolní výbor pracuje ve složení:

Ondřej Lachnit (MKP) - předseda

Aleš Brožek (SVKUL)

Jiří Mika (SVKKL)

3.5 Expertní tým

Expertní tým tvoří nejaktivnější členové původních pracovních skupin. Expertní tým je odborným poradním orgánem Řídicího výboru a partnerem realizačního týmu v MZK.

Expertní tým pracuje ve složení:

Vedoucí: Bohdana Stoklasová (KNAV)

Specializace na CP: Bohdana Stoklasová (KNAV), Jan Kaňka (KKFBZ), Vojtěch Vojtíšek (MKP), Hana Hornychová (SVKHK), Jaroslav Meixner (KNAV), Pavlína Doležalová (SVKPK), Michal Denár (MKČT)

Specializace na informační zdroje: Lenka Maixnerová (NLK), Štěpánka Žižková (NTK)

Specializace na technologie: Petr Žabička (MZK), Jiří Pavlík (UK)

Specializace na MVS a DDS: Jan Pokorný (NTK), Karolína Košťálová (NKČR)

3.6 Pracovní skupina

V rámci CPK pracovaly v letech 2013-15 čtyři pracovní skupiny pokrývající různé tematické okruhy (Pracovní skupina pro Centrální portál, Pracovní skupina pro informační zdroje, Pracovní skupina pro technologie, sdílení identit a online platby, Pracovní skupina pro MVS a DDS). Nejaktivnější členové původních pracovních skupin vytvořili Expertní tým. Ostatní členové pracují v rámci jedné širší pracovní skupiny.

3.7 Financování CPK

Základní provoz a rozvoj CPK jsou financovány z prostředků MK ČR v rámci programu VISK. Knihovny se mohou zapojit do CPK a využívat jeho základní služby zdarma.

Spoluúčast bude zřejmě požadována od roku 2017 u knihoven, které budou chtít využívat Centrální index, případně další nadstandardní nebo individuální služby.

4 Harmonogram pro rok 2016 a aktivity směřující k jeho naplnění

4.1. Cíle stanovené pro rok 2016

Hlavní cíle projektu CPK pro rok 2016 lze shrnout v souladu s výsledky říjnového jednání Rady CPK takto:

1. V období leden-červen bude pokračovat vývoj CPK, během něhož dojde k zapojení všech zakládajících knihoven (nebo alespoň většiny z nich), na základě testování betaverze CPK dojde k odladění a zdokonalení aplikace a optimalizaci uživatelského rozhraní.
2. V červnu bude spuštěn veřejný pilotní provoz CPK.
3. Průběžně budou přistupovat další knihovny a dojde k zapojení jejich zdrojů.
4. Průběžně budou do lokálního indexu integrovány kromě vlastních zdrojů zakládajících knihoven i další české zdroje.
5. Proběhne testování centrálních indexů, testování linkování přes OpenURL linkservery zakládajících knihoven a příprava podkladů pro výběrové řízení na nákup centrálního indexu (výběrové řízení proběhne v roce 2017).
6. Bude pokračovat podpora zprovozňování on-line registrací, on-line plateb, jednotného přihlašování účty mojeID a využití propojení účtů z různých knihoven zapojených do CPK.
7. MVS v CPK bude řešena jednotně s využitím VPK a paralelně budou probíhat kroky směřující k realizaci varianty s maximálním využitím automatizace (zejména řešení smluvního, organizačního a personálního zajištění). Proběhne průzkum možností knihoven.
8. Pro CPK bude zajištěna dostatečná publicita s cílem získat pro zapojení do projektu další knihovny. Publicita bude soustředěna do 2. pololetí 2016 (po spuštění pilotního projektu). Bude zaměřena primárně na uživatele zakládajících knihoven a proběhne formou workshopů seznamujících účastníky s možnostmi CPK.

4.2. Konkrétní aktivity směřující k naplnění cílů pro rok 2016

Pro naplnění cílů roku 2016 doporučila Rada CPK konkrétní aktivity:

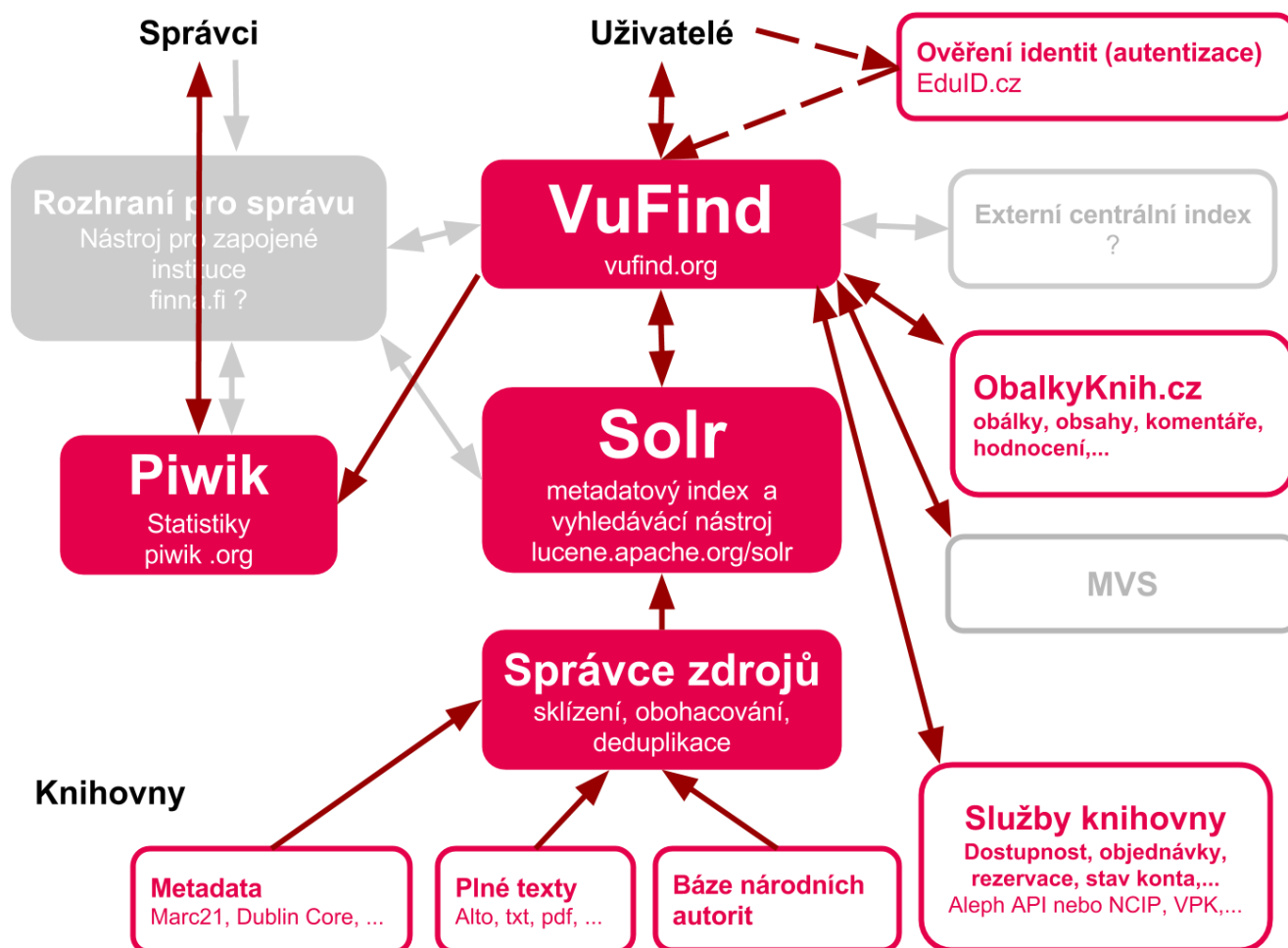
1. MZK bude pokračovat na projektu realizace CPK formou vlastního vývoje s využitím VuFind. Veřejný pilotní provoz – červen 2016 (Projekt MZK – VISK 8/B)
2. Práce Expertního týmu, pracovních skupin i koordinátorů projektu budou v roce 2016 pokračovat (Projekt KNAV – VISK 8/B)
3. MKP zajistí propagaci CPK pro odbornou veřejnost (kurzy pro knihovníky i technické experty Projekt MKP – VISK 2)
4. MVS v CPK bude řešena jednotně s využitím VPK a paralelně budou probíhat kroky směřující k realizaci varianty s maximálním využitím automatizace (zejména řešení smluvního, organizačního a personálního zajištění). Proběhne průzkum možností knihoven (Projekty NTK, MZK a KNAV – VISK 8/B)
5. Budou pokračovat kroky pro zajištění stability financování CPK (MZK)
6. Provoz JIB bude pokračovat ve stávajícím rozsahu (Projekt NK ČR - VISK 8/B)
7. Budou pokračovat práce na připravenosti knihoven a jejich systémů na zapojení do CPK (Projekty MZK, KNAV a zakládajících knihoven CPK – VISK 8/B)
8. Bude realizována příprava informační části portálu Knihovny.cz na základě podkladů připravených v MKP (Projekt MZK – VISK 8/B)

9. Bude pokračovat uzavírání smluv s producenty a vlastníky lokálních zdrojů (Projekty KNAV a MZK – VISK 8/B)
10. Budou osloveny další významné české knihovny se žádostí o účast v projektu (Projekt KNAV – VISK 8/B)
11. Bude zajištěna kontinuita provozu České digitální knihovny v NK ČR (Projekt KNAV – VISK 8/B)
12. Bude zajištěna koordinace využití finančních prostředků z VISK pro nákup zdrojů od Newton Media (Projekt NK ČR - VISK 8/A, Projekt KNAV – VISK 8/B)

5 Přílohy

5.1 Architektura a způsob řešení

CPK je založen na systému VuFind, který tvoří uživatelské rozhraní portálu. Součástí VuFindu je Solr, systém pro fulltextovou indexaci, který je klíčový pro funkčnost vyhledávání v CPK. Pro zajištění statistik návštěvnosti je k dispozici systém Piwik. Poslední klíčovou komponentou je pak Správce zdrojů, zajišťující mj. sklizení, deduplikaci, obohacení a indexaci. Podrobněji je struktura CPK zobrazena na následujícím obrázku.



Správce zdrojů

Správce zdrojů je nástroj pro vstupní zpracování zdrojů. Získává metadata (bibliografické záznamy a záznamy z dalších databází) a plné texty (např. z Krameria) a udržuje tyto informace aktuální každodenním sklízením změněných, přidaných a smazaných záznamů tak, aby se shodovaly s údaji ve zdrojových databázích.

Správce zdrojů sklizená data ukládá do databáze PostgreSQL, provádí rozpoznání druhu dokumentů, záznamy posoudí podle úplnosti a kvality, provádí deduplikaci údajů, obohacuje záznamy o data z báze Národních autorit a vytváří indexy, ve kterých pak vyhledává VuFind.

Správce zdrojů byl po zkušenostech s předešlou verzí vyvinutou finskou národní knihovnou nově vyvinut pro potřeby portálu knihovny.cz. Důvodem pro vývoj nové verze byla větší stabilita a spolehlivost nového řešení.

Sklízení

Správce zdrojů získává záznamy různými způsoby, preferované je ale využití protokolu OAI-PMH. Na začátku se stáhne každý katalog celý, rychlost závisí na tom, jak je v daném knihovním systému protokol OAI proveden, např. záznamy z Národní knihovny se sklízí rychlostí cca 300.000 záznamů za hodinu, u některých knihoven může sklízení stejného množství záznamů trvat i několik dní. Poté se pravidelně stahují jen nové a aktualizované záznamy za poslední den. Stahování aktualizací probíhá vždy v noci. Pokud knihovní nebo jiný systém nepodpouje OAI-PMH, lze stahovat dávkově vyexportované záznamy. V ojedinělých případech u zcela specifických významných zdrojů může být získání dat řešeno zcela individuálně, např. prostřednictvím specializovaného rozhraní (API).

Deduplikace

Deduplikace se provádí ve Správci zdrojů po stažení záznamů, jedná se o hledání bibliografických záznamů pocházejících z různých knihoven, ale popisujících stejný titul. Je to klíčová vlastnost portálu, na kvalitě deduplikace závisí kvalita poskytovaných služeb. CPK uchovává shodné záznamy ze všech zapojených knihoven, propojení shodných záznamů není trvalé - kvalitu deduplikace je možné postupně zlepšovat. Snažíme se využít podobnostního dohledávání a spojit i záznamy, které se v různé míře liší, přestože popisují stejnou publikaci. Využíváme i informace o spojených záznamech ze Souborného katalogu, především pak u záznamů, které byly v Souborném katalogu sloučeny manuálně.

Obohacování záznamů

Aby mohl být záznam nalezen například i podle alternativního jména autora nebo jiné informace, která se nenachází přímo v bibliografickém záznamu, ale například jen v bázi národních autorit, jsou záznamy před indexací rozšířeny o tyto údaje. Uživatel takto rozšířené záznamy nikdy neuvidí, protože je mu zobrazen vždy záznam v podobě, v jaké se nachází v některé z knihoven.

Obdobně budou záznamy obohacovány i o obsah nebo anotaci získané ze serveru obalkyknih.cz nebo i o plný text získaný z Krameria, to ale řeší až VuFind.

Lokální index uložený v SOLRu

SOLR je volně dostupný nástroj na velmi rychlé vyhledávání ve velmi velkých textových databázích. Používá se v řadě komerčních i nekomerčních systémů (např. Kramerius). Společný sloučený záznam je pro účely indexace rozložený do několika desítek interních polí, nad kterými je vyhledáváno a které jsou použity pro tvorbu faset. Původní lokální záznamy jsou pak uchovány pro zobrazení. Vzhledem k tomu, že se indexují i plné texty, vzniklý index je velmi objemný.

VuFind

Uživatelským rozhraním celého systému je discovery systém VuFind, který zprostředkovává data z indexu solru. Jedná se o open-source systém vyvinutý na Villanova University v

Pensylvánii. Pro účely Centrálního portálu knihoven je použit jeho základ, který je ale velmi modifikován tak, aby vyhovoval specifickým potřebám centrálního portálu knihovny.cz.

VuFind kromě vyhledávání a zobrazování zdrojů zprostředkovává napojení na knihovní systémy jednotlivých zapojených knihoven, digitální knihovny, obálky knih apod.

Napojení na systémy jednotlivých knihoven

Informace o výpůjčkách se v knihovním systému mění tak často, že by nemělo smysl je neustále všechny předávat do portálu

Tyto a další informace portál zjišťuje až ve chvíli, kdy si uživatel zobrazí příslušný záznam:

- dostupnost (volné/půjčeno)
- seznam výpůjček
- informace o uživateli atd.

Obdobně je zajištěna možnost zadání požadavku na rezervaci nebo výpůjčku.

Toto se děje pomocí API / NCIP - uživatel nemusí nikam odcházet, vše vidí v rámci stránek CPK.

Přihlášení / ověření identity

Aby uživatel mohl využít služby zapojených knihoven, musí se do portálu přihlásit. Důraz klademe i na bezpečnost celého řešení. Přihlašování je zabezpečené protokolem https. Ověření uživatelských údajů probíhá přímo v systému domovské knihovny uživatele bez toho, aby portál na své straně ukládal hesla. CPK uchovává pouze informace nezbytně nutné k zajištění jeho fungování. Aby to celé fungovalo, musí být každá zapojená knihovna zapojena i do eduID.cz, což je federace identit zřízená organizací CESNET. EduID.cz zajišťuje technickou infrastrukturu, díky které se uživatel přihlašuje jen jednou.

Navíc je možné uživatelské účty z jednotlivých knihoven navzájem propojit a následně pak přihlášením do jedné z nich získá uživatel možnost jednoduše obhospodařovat všechny najednou.

Přidaná hodnota

Jde o věci, které by bylo možné doplnit do libovolného knihovního systému, ale bylo by to časově náročné, nebo drahé:

1. Využití informací z linkovacího serveru JIB a linkserverů zapojených knihoven
2. Obohacení záznamů o informace a služby poskytované serverem ObalkyKnih.cz:
 - obálky knih
 - obsahy knih
 - anotace
 - komentáře a hodnocení
 - a další
3. doplnění záznamů i o odkazy na služby, které mohou být s příslušným dokumentem spojeny:
 - zajištění dokumentu prostřednictvím jiné knihovny ve fyzické nebo elektronické podobě (MS)

- eBooks on Demand, Print on Demand
- elektronická verze dokumentu a další

5.2 Technické požadavky pro zapojení do CPK (P. Žabička)

Vždy aktuální podrobný popis technických požadavků naleznete na adrese :

<https://docs.google.com/document/d/1qralxwAp2WN1H2Rud05W58g00jp9Fn0poniEuQECQOk/edit?usp=sharing>

Nezbytné předpoklady:

1. Nejdůležitějším předpokladem pro to, aby se knihovna do portálu mohla zapojit, je schopnost zveřejnit portálu všechny své **veřejné bibliografické záznamy** včetně jejich pravidelných aktualizací. Preferovaným způsobem je použití OAI-PMH ve verzi 2 nebo pravidelný export na sftp server Moravské zemské knihovny.
2. Dále je důležité předávat informace o jednotkách jako součást bibliografického záznamu v opakovatelném poli 996.

Tyto dva základní požadavky sice knihovnám zajistí schopnost informovat o obsahu svých katalogů, ale takovéto zapojení se do portálu není plnohodnotné. Uživatelům neumožňuje zjistit aktuální dostupnost publikací ani využívat knihovních služeb (objednávání, rezervování, prodlužování ...).

3. **NCIP (pro systémy Koha, Koniáš, ARL, Clavius, DaWinci a Verbis) nebo ALEPH RESTful API** pro zpřístupnění informací o aktuální dostupnosti a zprovoznění služeb nahrazujících lokální OPACy jednotlivých knihoven
4. **registrace u eduID.cz** pro ověřování identit (nebo pro malé knihovny implementovaná funkce LookupUser v NCIPu)

Silně doporučeno (zejména pro knihovny nabízející elektronické zdroje přístupné uživatelům i mimo budovu knihovny):

5. registrace do knihovny online za pomoci validovaného mojeID
6. přijímání online plateb včetně úhrady registračního poplatku
7. poskytnutí kopie knihovnou tvořených zdrojů včetně obsahu digitální knihovny pro indexaci v portálu, poskytnutí informací o knihovnou pořízených elektronických zdrojích

Předpoklady 5 - 7 sice nejsou nezbytné, zapojení do portálu bude fungovat i bez nich, ale jejich existence radikálně navýší uživatelský komfort a naplnění cílů a smyslu celého portálu, zejména schopnost nabídnout uživatelům využívat služeb knihoven i na dálku bez nutnosti navštívit knihovnu (např. on-line registrace pro využívání externích zdrojů).

5.3 Zdroje pro zapojení do CPK (L. Maixnerová)

CPK bude zahrnovat domácí i zahraniční zdroje. Rozdíl mezi domácími a zahraničními zdroji, které knihovny chtějí zařadit do CPK, je zejména v tom, že zahraniční zdroje jsou obsaženy v centrálních indexech (CI), oproti tomu domácí zdroje ne. Pro domácí zdroje bude vytvořen lokální index (LI). Zahraniční zdroje budou pokryty některým centrálním indexem (testování proběhne v roce 2016, výběrové řízení a nákup v roce 2017).

Výčet zdrojů není konečný, do CPK budou postupně přibývat další zdroje a LI nebo CI by měly tyto extenze umožnit.

Zdroje jsou rozděleny na domácí a zahraniční, mohou být volně dostupné nebo licencované. Z hlediska typologie zdrojů se jedná o zdroje: bibliografické, plnotextové, faktografické, citační, hudební, filmové, smíšené, sbírkové.

Domácí zdroje

Domácí zdroje jsou zdroje vytvářené přímo knihovnami a zdroje, které knihovny pro své uživatele nakupují zejména v rámci programu VISK8/A, a další informační zdroje, které knihovny využívají. Z komerčních zdrojů budou do CPK zahrnuty pouze zdroje, které umožní zaindexování jejich metadat, případně plných textů do lokálního indexu. Pro všechny domácí zdroje platí, že zdroje musí být po technické stránce do CPK integrovatelné. Do CPK nebudou zahrnuty zdroje typu obrazových naskenovaných katalogů postrádající metadata.

Seznam domácích zdrojů, které budou do lokálního indexu indexovány nejdříve (pokud to bude možné):

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/14u-EFVc-E-XGw6RD9f3LVjUYZ9hQdQ39HSFywwRJGxo/edit?usp=sharing>

Zahraniční zdroje

Seznam zahraničních zdrojů, které chceme zahrnout do centrálního indexu:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Zg4pB1Jbp4ysEa6hmkoeOwd2DDGIR8xdDqRs-Ecp6Gc/edit?usp=sharing>

Výčet zdrojů domácích ani zahraničních není konečný. Mezi domácí zdroje přibudou i zdroje, které jsou nyní součástí JIB a oborových bran: Umění, Mezinárodní vztahy, Knihovnictví a vědecké informace, Musica, Právo, Technika.

5.4 Návrh fungování MVS a DDS pro CPK (J. Pokorný)

Součástí služeb CPK bude i možnost zadat přímo v CPK požadavek na získání konkrétního dokumentu prostřednictvím meziknihovních služeb (MVS) či objednání služby EDD (elektronické dodání dokumentu).

Oby typy požadavků by měly být cílově řešeny prostřednictvím systému VPK, který provozuje Národní technická knihovna, respektive spoluprací mezi CPK a VPK.

VPK tak, jak nyní existuje, je systém, který byl primárně vyvinut pro poskytování služby EDD. Jeho efektivní fungování je založeno na existenci průběžně aktualizovaného reálného souborného katalogu a nástroje pro účtování poplatků za poskytnuté služby. V průběhu času byly do VPK implementovány další služby a funkce, nejnověji možnost objednat přes VPK meziknihovní výpůjční služby.

Pro kvalitní poskytování meziknihovních služeb a EDD v CPK bude nutné, aby vznikla nová verze VPK. Prvním krokem tedy bude řádná analýza, která umožní přerod stávajícího VPK v nový systém, který sloučí požadavky na EDD i MVS. Na základě analýzy pak bude naprogramován nový systém, který bude CPK obsluhovat. Požadavky ze strany CPK budou při návrhu nového systému VPK prioritní.

Naše představa je taková, že by služby EDD a MVS měly být součástí jediné funkce DELIVERY s tím, že by CPK vždy nabídl nejrychlejší metodu (od online zobrazení přes EDD tam, kde je to možné, až po "pomalé" služby typu MVS).

V případě poskytování meziknihovních služeb se do formování nové VPK promítne i průzkum, který proběhne v prvním čtvrtletí roku 2016. Jeho cílem bude zjištění, do jaké míry jsou knihovny v MVS CPK ochotné jít nad rámec platné legislativy a stávající praxe (ať jde o vyšší míru automatizace při výběru knihovny, která je o výpůjčku požádána, nadstandardní způsob dodání dokumentu či vymezení dokumentů, které mají být předmětem MVS v CPK).

V roce 2016 je reálné, aby byla do CPK implementována možnost objednat službu EDD prostřednictvím stávající VPK. Na základě výsledků výše zmíněného průzkumu se budeme snažit zapojit, byť v limitované podobě, do CPK i službu MVS, opět s využitím stávající VPK. Plné fungování MVS bude možné až po vytvoření nové verze VPK v roce 2017.

5.5 Smlouva o spolupráci (M. Lhoták)

Smlouva o spolupráci

uzavřená podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Na Sadech 27, 370 59 České Budějovice
IČ: 00073504
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 69
bankovní spojení: 1052006126/5500
zastoupená: Mgr. Ivo Karešem, ředitelem

a

Knihovna AV ČR, v. v. i.

Právní forma: veřejná výzkumná instituce
sídlo: Národní 1009/3, 115 22 Praha 1
IČ: 67985971
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 3411
bankovní spojení: 7379950001/5500
zastoupená: Ing. Martinem Lhotákem, ředitelem

a

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Vavrečkova 7040, 760 01 Zlín
IČ: 70947422
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 513
bankovní spojení: 1410359379/0800
zastoupená: PhDr. Zdeňkou Friedlovou, ředitelkou

a

Krajská knihovna Karlovy Vary

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Závodní 378/84, 360 06 Karlovy Vary
IČ: 70966206
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1894
bankovní spojení: 5165440277/0100
zastoupená: PaedDr. Vratislavem Emlerem, ředitelem

a

Krajská knihovna v Pardubicích

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Pernštýnské náměstí 77, 530 02 Pardubice
IČ: 00085219
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1491
bankovní spojení: 19-2385560277
zastoupená: Bc. Radomírou Kodetovou, ředitelkou

a

Krajská knihovna Vysočiny

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Havlíčkovo náměstí 87, 580 01 Havlíčkův Brod
IČ: 70950164
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 2403
bankovní spojení: 250812378/0300
zastoupená: Ing. Jitkou Hladíkovou, ředitelkou

a

Krajská vědecká knihovna v Liberci

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Rumjancevova 1362/1, 460 01 Liberec
IČ: 00083194
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1797
bankovní spojení: 38231461/0100
zastoupená: Mgr. Blankou Konvalinkovou, ředitelkou

a

Městská knihovna Česká Třebová

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Smetanova 173, 560 02 Česká Třebová
IČ: 70957177
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1403
bankovní spojení: 000-1320018319/0800
zastoupená: Mgr. Gabrielou Boháčkovou, ředitelkou

a

Městská knihovna Kutná Hora

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Husova 145, 284 44 Kutná Hora
IČ: 62951491
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 2374
bankovní spojení: 300121584/0600
zastoupená: Mgr. Gabrielou Jarkulišovou, ředitelkou

a

Městská knihovna Tábor

Právní forma: příspěvková organizace

sídlo: Jiráskova 1775, 390 01 Tábor
IČ: 70886334
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 705
bankovní spojení: 16026301/0100
zastoupená: Mgr. Evou Měřínskou, ředitelkou

a

Městská knihovna v Praze

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Mariánské náměstí 1, 115 72 Praha 1
IČ: 00064467
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 25
bankovní spojení: 2000280005/6000 (PPF banka, a. s.)
zastoupená: RNDr. Tomášem Řehákem, ředitelem

a

Moravská zemská knihovna v Brně

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Kounicova 996/65a, 601 87 Brno
IČ: 00094943
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 82
bankovní spojení: 98832621/0100
zastoupená: prof. PhDr. Tomášem Kubíčkem, Ph.D., ředitelem

a

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Prokešovo náměstí 1802/9, 702 00 Ostrava
IČ: 00100579
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 242
bankovní spojení: 8322788001/5500
zastoupená: Ing. Leou Prchalovou, ředitelkou

a

Národní knihovna České republiky

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Klementinum 190, 110 00 Praha 1
IČ: 00023221
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1602
bankovní spojení: 85535011/0100
zastoupená: PhDr. Petrem Kroupou, statutárním zástupcem pověřeným řízením

a

Národní lékařská knihovna

sídlo: Sokolská 54, 121 32 Praha 2
IČ: 00023825
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 3415
bankovní spojení: 228021/0710
zastoupená: PhDr. Helenou Bouzkovou, ředitelkou

a

Národní technická knihovna

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Technická 6/2710, 160 80 Praha 6 - Dejvice
IČ: 61387142
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 264
bankovní spojení: 8032031/0710
zastoupená: Ing. Martinem Svobodou, ředitelem

a

Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: W. Churchilla 3, 400 01 Ústí nad Labem
IČ: 00083186
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 405
bankovní spojení: 68530411/0100
zastoupená: Ing. Alešem Brožkem, ředitelem

a

Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Gen. Klapálka 1641, 272 01 Kladno
IČ: 00069892
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1668
bankovní spojení: 15330141/0100
zastoupená: Ing. Jiřím Mikou, ředitelem

a

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Smetanovy sady 2, 301 00 Plzeň
IČ: 00078077
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 92
bankovní spojení: 26133311/0100
zastoupená: Mgr. Danielem Bechným, ředitelem

a

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Hradecká 1250, 500 03 Hradec Králové
IČ: 00412821
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 1192
bankovní spojení: 35338511/0100
zastoupená: Mgr. Evou Svobodovou, ředitelkou

a

Ústav mezinárodních vztahů, v. v. i.

Právní forma: veřejná výzkumná instituce
sídlo: Nerudova 3, 118 50 Praha 1
IČ: 48546054
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 6204
bankovní spojení: 35633051/0100
zastoupená: doc. Mgr. Ing. Petrem Kratochvílem, Ph.D, ředitelem

a

Vědecká knihovna v Olomouci

Právní forma: příspěvková organizace
sídlo: Bezručova 1180/3, 779 11 Olomouc
IČ: 00100625
evidovaná u Ministerstva kultury ČR pod číslem 40
bankovní spojení: 249784680/0300
zastoupená: RNDr. Jitkou Holáskovou, ředitelkou

a

Sdružení knihoven České republiky

Právní forma: Zájmové sdružení právnických osob
sídlo: Mariánské nám. 98/1, Praha 1
IČ: 70282170
bankovní spojení: 5015007152/5500
zastoupené: RNDr. Tomášem Řehákem, předsedou

(všechny smluvní strany dále jen „**Spolupracující knihovny**“)

uzavírají tuto smlouvu o spolupráci

I.

Předmět smlouvy

1. Smluvní strany se dohodly na spolupráci při realizaci projektu: **Centrální portál knihoven ČR.**
2. Centrální portál knihoven ČR má usnadnit přístup ke službám poskytovaným veřejnými knihovnami v České republice. Iniciátorem tohoto projektu jsou Spolupracující knihovny. Předpokládá se, že se do projektu budou postupně zapojovat další veřejné knihovny v ČR a postupně tak vznikne jednotný informační kanál, který zpřístupní služby a informační zdroje co největšího počtu knihoven široké veřejnosti.
3. Zřízení Centrálního portálu knihoven ČR a jeho provoz obstarají Spolupracující knihovny vlastními silami.
4. Centrální portál knihoven ČR umožní uživatelům:
 - najít katalogy a informační zdroje různých knihoven na jednom místě;
 - pracovat se všemi zdroji v jednom uživatelsky přívětivém rozhraní;
 - zjistit informace o českých knihovnách a jejich službách i akcích přehledně z jednoho místa.
 - Centrální portál knihoven zprostředkuje uživatelům
 - přístup k požadovaným dokumentům přímo z domova, případně na vyhrazených počítačích v budovách knihoven;
 - on-line registraci v zapojených knihovnách a možnost on-line úhrady poplatků jednotlivým knihovnám, které tuto službu nabízejí
1. Popis funkcí Centrálního portálu knihoven, včetně základních parametrů jeho provozu, je přílohou č. 2 této smlouvy.
- 2.
- 3.

II.

Práva a povinnosti Spolupracujících knihoven

1. Spolupracující knihovny se zavazují spolupracovat při zřízení, provozu a financování projektu Centrální portál knihoven ČR.
2. Spolupracující knihovny jsou povinny:
 - a. poskytnout si vzájemně nezbytnou součinnost;
 - b. uhradit včas a v dohodnuté výši náklady vzniklé v souvislosti se zřízením a provozem Centrálního portálu knihoven ČR.
1. Spolupracující knihovny se zavazují k součinnosti při integraci svých informačních systémů a zdrojů do Centrálního portálu knihoven ČR. Spolupracující knihovny se zavazují, že co nejdříve po přistoupení k Centrálnímu portálu knihoven ČR splní technické požadavky na Spolupracující knihovny, které jsou uvedeny v příloze č. 1 této smlouvy, která je její nedílnou součástí. V případě, že v průběhu trvání této smlouvy dojde ke změně technických požadavků, budou Spolupracující knihovny na tyto změny v přiměřené době reagovat.
2. Spolupracující knihovny jsou povinny vzájemně se informovat o skutečnostech rozhodných pro plnění této smlouvy.
3. Spolupracující knihovny jsou povinny šetřit vzájemně svá práva a oprávněné zájmy.
4. Spolupracující knihovny jsou povinny zdržet se jakékoliv činnosti, jež by mohla znemožnit nebo ztížit realizaci předmětu této smlouvy.

III.

Forma spolupráce

1. Při zajištění realizace projektu budou Spolupracující knihovny vzájemně spolupracovat a koordinovat svou činnost.
2. Spolupracující knihovny zvolí členy Řídícího výboru a schválí jeho jednací řád. Do působnosti Řídícího výboru patří koordinace činnosti Spolupracujících knihoven, řízení agendy Centrálního portálu knihoven ČR a udílení pokynů Pověřenému partnerovi dle čl. IV v rámci plnění jeho povinností. Má se za to, že rozhodnutí Řídícího výboru je vyjádřením vůle Spolupracujících knihoven, to však neplatí, pokud Spolupracující knihovny věc z působnosti Řídícího výboru vyloučily. Již učiněné rozhodnutí Řídícího výboru může být změněno rozhodnutím novým či hlasováním Spolupracujících knihoven. Řídící výbor je povinen o své činnosti informovat Spolupracující knihovny. Řídící výbor dále vede seznam Spolupracujících knihoven s počtem jejich hlasů.
3. Spolupracující knihovny rozhodují hlasováním na návrh Řídícího výboru anebo kterékoli Spolupracující knihovny. Výsledek hlasování je závazný pro všechny Spolupracující knihovny. Pro účely hlasování má každá ze Spolupracujících knihoven v prvním roce účinnosti této smlouvy takový počet hlasů, kolik měla průměrně zaměstnanců v pracovním poměru (přepočteno na celé úvazky) k poslednímu dni roku předcházejícího podpisu smlouvy. V každém dalším roce účinnosti této smlouvy má pak každá Spolupracující knihovna tolik hlasů, kolik měla zaměstnanců v pracovním poměru k poslednímu dni roku předcházejícího. Knihovna přistupující k projektu dle čl. VI. této smlouvy má v roce přistoupení takový počet hlasů, který odpovídá počtu jejích úvazků k poslednímu dni roku předcházejícího jejímu přistoupení.
4. Nevyžaduje-li tato smlouva pro přijetí rozhodnutí souhlas kvalifikované většiny hlasů Spolupracujících knihoven dle odst. 5, je rozhodnutí přijato, pokud se pro něj vysloví nadpoloviční většina všech hlasů Spolupracujících knihoven. Hlasování Spolupracujících knihoven může proběhnout též distančním způsobem (per rollam). V případě distančního

hlasování Řídící výbor zašle všem Spolupracujícím knihovnám návrh s datem, do kterého se má Spolupracující knihovna vyjádřit. Spolupracující knihovna hlasuje elektronicky na adresu, kterou určí Řídící výbor. Rozhodnutí je přijato, pokud se pro něj ve stanoveném termínu vysloví nadpoloviční většina všech hlasů Spolupracujících knihoven.

5. K přijetí rozhodnutí, které vyžaduje kvalifikovanou většinu hlasů, je třeba 75% většiny všech hlasů Spolupracujících knihoven. Pro formu hlasování platí přiměřeně ust. odst. 4. Kvalifikovanou většinou hlasů Spolupracující knihovny volí členy Řídícího výboru a schválí jeho jednací řád. Kvalifikovanou většinou hlasů též Spolupracující knihovny schvalují roční rozpočet Centrálního portálu knihoven ČR.
6. Spolupracující knihovny jednají minimálně jedenkrát ročně alespoň distančním způsobem; předmětem tohoto jednání je zejména zhodnocení projektu.
7. Spolupracující knihovny jsou povinny sdělit Řídícímu výboru vždy do 31. 1. každého dalšího roku informaci o počtu zaměstnanců přepočtenou na celé úvazky. Přístupující knihovna tuto informaci sdělí Řídícímu výboru do 30 dnů od přistoupení.
8. Do zvolení Řídícího výboru se informace dle odst. 7 sdělí té Spolupracující knihovně, která je uvedena jako první účastník na straně 1 této smlouvy. Pokud již tato knihovna není Spolupracující knihovnou, pak tuto roli přebírá knihovna v pořadí následující.
9. Spolupracující knihovny zvolí členy Kontrolního výboru a určí způsob jeho jednání. Kontrolní výbor dohlíží, jsou-li náležitosti spolupráce na základě této smlouvy řádně vedeny, zejména kontroluje činnost Řídícího výboru a Pověřených partnerů. Řídící výbor a Pověření partneri jsou povinni Kontrolnímu výboru na vyžádání předložit dokumenty týkající se projektu Centrální portál knihoven ČR. Zjistí-li Kontrolní výbor nedostatky, vyžádá si vysvětlení, přičemž k tomu určí lhůtu; o svých zjištěních informuje Spolupracující knihovny. Kontrolní výbor předkládá Spolupracujícím knihovnám jednou ročně kontrolní zprávu o spolupráci.

IV.

Pověřený partner

1. Spolupracující knihovny pověří jednu anebo více Spolupracujících knihoven některou z činností směřujících k naplnění předmětu této smlouvy; tato knihovna bude dále označena jako Pověřený partner.
2. Činnosti dle odstavce 1. jsou zejména:
 - a. zajištění technického provozu Centrálního portálu knihoven,
 - b. uzavírání smluv s dodavateli obsahu pro Centrální portál knihoven,
 - c. zajištění přístupu dalších knihoven dle čl. VI. této smlouvy,
 - d. rozúčtování plateb na náhradu nákladů projektu,
 - e. přijímání výpovědí této smlouvy.
1. Pro každou z činností dle odstavce 2. je možné pověřit jiného Pověřeného partnera.
2. Partner, pověřený zajištěním technického provozu Centrálního portálu knihoven zapojí nově přístupující knihovnu nejdéle do 3 měsíců od okamžiku, kdy knihovna splní technické požadavky na připojení do Centrálního portálu knihoven.
3. Partner, pověřený zajištěním technického provozu, je povinen dbát na kvalitu Centrálního portálu knihoven. V případě, že by některé rozhodnutí Řídícího výboru nebo Spolupracujících knihoven mělo dle názoru Pověřeného partnera tuto kvalitu zhoršit, je Pověřený partner povinen tuto skutečnost Spolupracujícím knihovnám oznámit, a to formou písemného oznámení Řídícímu výboru, který je povinen toto oznámení bez zbytečného odkladu projednat, rozhodnout o řešení a informovat Spolupracující knihovny.
4. Pověřený partner se může vzdát svého pověření dle tohoto článku, a to písemně Řídícímu výboru. Toto vzdání se je účinné 3 měsíce ode dne doručení Řídícímu výboru. O způsobu předání svěřené agendy rozhodne Řídící výbor.

V.

Finanční zajištění projektu

1. Náklady projektu se rozumí náklady na zřízení a provoz Centrálního portálu knihoven ČR.
2. Spolupracující knihovny uzavírají tuto smlouvu v dobré víře, že Centrální portál knihoven bude jako veřejná služba celostátního významu financován především ze státního rozpočtu, zejména pak z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury ČR. Příjemcem prostředků ze státního rozpočtu bude především Pověřený partner. Spolupracující knihovny budou takové financování podle možností všestranně a veřejně podporovat.
3. Spolupracující knihovny se zavazují zabezpečit na své náklady potřebnou součinnost k provozování portálu v rozsahu stanoveném touto smlouvou či dalšími rozhodnutími spolupracujících knihoven. Potřebnou součinností se rozumí zejména zabezpečení datových a komunikačních rozhraní ke svým informačním zdrojům, jejich standardizace a správa a rovněž poskytování služeb v dohodnuté kvalitě a v souladu s dohodnutými standardy. Spolupracující knihovny se mohou na zabezpečení těchto úkolů ucházet o účelové prostředky z veřejných rozpočtů.
4. Spolupracující knihovny se budou podílet i na dalších dohodnutých společných nákladech projektu Centrální portál knihoven ČR ode dne podpisu této smlouvy, nebo ode dne přistoupení k této smlouvě. Spolupracující knihovny jsou povinny si počínat s péčí řádného hospodáře a jsou povinny dodržovat příslušná rozpočtová pravidla daná obecně závaznými právními předpisy.
5. Každá Spolupracující knihovna se podílí na financování dalších dohodnutých nákladů projektu dle odst. 4. přiměřeným dílem. Vzájemný podíl Spolupracujících knihoven odpovídá poměru počtu jejich hlasů podle čl. III. odst. 3. této smlouvy.
- 6.
- 7.
8. Společné dohodnuté náklady zpravidla hradí Pověřený partner, kterému tak vzniká vůči ostatním Spolupracujícím knihovnám právo fakturace jejich podílu na nákladech podle předchozího odstavce.
9. Společným dohodnutými i náklady podle odstavce 4. se rozumí náklady, s jejichž vynaložením souhlasily všechny Spolupracující knihovny.
10. Společnými dohodnutými náklady podle odstavce 4. se dále rozumí náklady, s jejichž vynaložením na návrh Pověřeného partnera souhlasil Řídící výbor, ovšem jen v případě, že celková výše takových nákladů v kalendářním roce nepřevýší limit schválený kvalifikovanou většinou hlasů Spolupracujících knihoven dle čl. III odst. 5.
11. Limit dle odst. 8. pro následující kalendářní rok Spolupracující knihovny schválí zpravidla do 31. 10. roku předchozího. Pokud Spolupracující knihovna nesouhlasí s vyšší schváleného limitu, je oprávněna smlouvu ukončit dle čl. VII.

VI.

Účast dalších knihoven

1. Spolupracující knihovny deklarují svou vůli k rozšiřování vzniklého Centrálního portálu knihoven ČR o další knihovny. Další knihovny mohou k této smlouvě o spolupráci přistupovat formou dodatku k této smlouvě.
2. Spolupracující knihovny zmocňují Pověřeného partnera dle čl. IV. této smlouvy k přípravě dodatků této smlouvy o přístupu dalších knihoven a k tomu, aby tyto dodatky za podmínek, které stanoví Spolupracující knihovny, jejich jménem uzavíral. V případě uzavření takového dodatku o

přístupu další knihovny k této smlouvě Pověřený partner informuje o této skutečnosti Spolupracující knihovny.

VII.

Doba trvání smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, která končí uplynutím jednoho celého kalendářního roku následujícího po podpisu této smlouvy.
2. Pokud Spolupracující knihovna neoznámí v období od 1. 11. do 31. 12. posledního roku platnosti smlouvy Pověřenému partnerovi dle čl. IV, odst. 2, písm. e), že nemá zájem o ukončení spolupráce, tato smlouva se automaticky prodlužuje o jeden rok. Tímto oznámením zaniká smlouva pouze vůči této knihovně, vůči ostatním knihovnám nadále trvá.

VIII.

Závěrečná ustanovení

1. Změny a doplňky smlouvy jsou vázány na formu písemného dodatku.
2. Pro každou smluvní stranu se tato smlouva vyhotovuje po jednom stejnopise.
3. Strany sjednávají, že jsou oprávněny tuto smlouvu vč. příloh, a dodatků zveřejnit prostřednictvím svých webových stránek nebo obdobným způsobem zajišťujícím přístup veřejnosti k obsahu smlouvy.
4. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oprávněnými zástupci smluvních stran.
5. Smluvní strany prohlašují, že se podrobně seznámily s celým obsahem této smlouvy a že smlouvu uzavřely svobodně a vážně, určitě, srozumitelně, nikoli v tísní či za nápadně nevýhodných podmínek, což potvrzují svými níže uvedenými podpisy.
6. Nedílnou součástí této smlouvy tvoří následující přílohy:
- 7.
8. Příloha č. 1 - Technické požadavky na zapojení knihovny do portálu
9. Příloha č. 2 - Popis funkcí Centrálního portálu knihoven

V dne

.....

Mgr. Ivo Kareš
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

V dne

.....

Ing. Martin Lhoták
Knihovna AV ČR, v. v. i.

V dne

.....

PhDr. Zdeňka Friedlová
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

V dne

.....
PaedDr. Vratislav Emler
Krajská knihovna Karlovy Vary

V dne

.....
Bc. Radomíra Kodetová
Krajská knihovna v Pardubicích

V dne

.....
Ing. Jitka Hladíková
Krajská knihovna Vysočiny

V dne

.....
Mgr. Blanka Konvalinková
Krajská vědecká knihovna v Liberci

V dne

.....
Mgr. Gabriela Boháčková
Městská knihovna Česká Třebová

V dne

.....
Mgr. Gabriela Jarkulišová
Městská knihovna Kutná Hora

V dne

.....
Mgr. Eva Měřinská
Městská knihovna Tábor

V dne

.....
RNDr. Tomáš Řehák
Městská knihovna v Praze

V dne

.....
Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.
Moravská zemská knihovna v Brně

V dne

.....
Ing. Lea Prchalová
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

V dne

.....
PhDr. Petr Kroupa
Národní knihovna České republiky

V dne

.....
PhDr. Helena Bouzková
Národní lékařská knihovna

V dne

.....
Ing. Martin Svoboda
Národní technická knihovna

V dne

.....
Ing. Aleš Brožek
Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem

V dne

.....
Ing. Jiří Mika
Středočeská vědecká knihovna v Kladně

V dne

.....
Mgr. Daniel Bechný
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje

V dne

.....
Mgr. Eva Svobodová
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

V dne

.....
Doc. Mgr. Ing. Petr Kratochvíl, Ph.D.
Ústav mezinárodních vztahů, v. v. i.

V dne

.....
RNDr. Jitka Holásková
Vědecká knihovna v Olomouci

V dne

.....
RNDr. Tomáš Řehák
Sdružení knihoven České republiky